

Південноукраїнська організація
«Центр філологічних досліджень»

**Міжнародна науково-практична
конференція**

**«НОВЕ ТА ТРАДИЦІЙНЕ
У ДОСЛІДЖЕННЯХ
СУЧASНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ
ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК»**

24-25 лютого 2017 р.

**Одеса
2017**

НАПРЯМ 3. ЛІТЕРАТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Перекрест М. І.

МІФОПОЕТИКА П'ЄС Ж.-П. САРТРА «МУХИ»

I «МЕРТВІ БЕЗ ПОХОВАННЯ»..... 50

НАПРЯМ 4. РОМАНСЬКІ, ГЕРМАНСЬКІ ТА ІНШІ МОВИ

Гуменна Н. В.

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ TALENT

В АНГЛОМОВНИХ АФОРІЗМАХ 53

Мартинюк Н. Ю.

ОСОБЛИВОСТІ ОНОМАСТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ

В РОМАНІ «ЧАРІВНИК ЗЕМНОМОР'Я» У.К. ЛЕ ГҮЇН 56

Пасічник Р. Р.

СИСТЕМНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛОМОВНОЇ ТЕРМІНОЛЕКСИКИ

НА ПОЗНАЧЕННЯ ФІТОТЕРАПІЇ 59

Редька І. А.

ПОЕТИКА ЗМІШАНИХ ПОЧУТТІВ У КОНТЕКСТІ ЗГОРТАННЯ

Й РОЗГОРТАННЯ ОБРАЗНИХ ПРОСТОРІВ ЕЛЕГІЙ

(НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТУ «AMERICAN TUNE» ПОЛА САЙМОНА)..... 63

Суходоля М. О.

СТРУКТУРНО-КОМПОНЕНТНИЙ АНАЛІЗ ТЕРМІНОСИСТЕМИ НАПОЇВ

ТА ПРОЦЕСІВ ЇХ ВИГОТОВЛЕННЯ 66

Янковець О. В.

ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ

ТА ПРИКОРДОННИХ НЕОЛОГІЗМІВ В КОНТЕКСТІ

ПРОВЕДЕННЯ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ НА СХОДІ УКРАЇНИ 69

НАПРЯМ 5. ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ, ПОРІВНЯЛЬНЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Нешута О. В.

ДИСКУРС ДОСТОЄВСЬКОГО В ТВОРЧОСТІ ДЖОЗЕФА КОНРАДА 74

НАПРЯМ 6. ЗАГАЛЬНЕ, ПОРІВНЯЛЬНО-ІСТОРИЧНЕ, ТИПОЛОГІЧНЕ МОВОЗНАВСТВО

Максимець О. М.

ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ СЛОВОТВІРНОЇ СТРУКТУРИ

ВІДДІСЛІВНИХ ИМЕННИКІВ, ЩО є НАЗВАМИ ВИРОБНИЧИХ

ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ 77

Солюк Л. Б.

СТИКІ ДІЄСЛІВНО-ІМЕННІ СПОЛУКИ У ФУНКЦІЇ ПРЕДИКАТОРА

В НІМЕЦЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ 80

НАПРЯМ 7. МОВА І ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Фадєєва О. В.

СТРАТЕГІЯ АРГУМЕНТАЦІЇ В КОНФЛІКТНОМУ ДИСКУРСІ 84

НАПРЯМ 8. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Антуф'єва В. А.

ТРАНСПОЗИЦІЯ ІМЕННИХ ЧАСТИН МОВИ У ПЕРЕКЛАДІ

АНГЛІЙСЬКИХ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ 88

Бережна О. О.

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНІВ

АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТІВ ГАЛУЗІ УРБАНІСТИКИ 91

Сторова А. В., Остапчук В. П.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕОЛОГІЗМУ

ЯК МОВНОГО ЯВИЩА 95

Смольницька О. О.

РІЗНОАСПЕКТНА МЕТОДОЛОГІЯ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ВІРША

РОБЕРТА ДЕВЕРЬО, 2-ГО ГРАФА ЕССЕКСА (ROBERT DEVEREUX, 2ND EARL ESSEX, 1565 – 1601) "A WISH": ДІАЛОГ АНГЛІЙСЬКОЇ

ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВІ І АСОЦІАТИВНИХ СИСТЕМ 98

Ткачівська М. Р.

СКАТОЛОГІЗМ І ЙОГО ПЕРЕКЛАД 101

НАПРЯМ 9. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Бабанина Т. Г.

АНГЛІЙСЬКА МОВА В БРАЗИЛІЇ

105

Кульченко Д. С.

ПОДХОДЫ К ФОРМИРОВАНИЮ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ

КОМПЕТЕНТНОСТИ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ 110

процесі активного розвитку лікування рослинами. Ми також створили ієархію категорій фітотерапії.

Ієархія категорій термінології PHYTOTHERAPY

A. DRUGS

- a. drugs for internal use
- b. drugs for external use

B. HERBS

- 1) anesthetics
- 2) herbs for cardiovascular system
- 3) herbs for gastrointestinal tract
- 4) herbs for skin problems
- 5) herbs for immune system
- 6) herbs for locomotor system
- 7) herbs for secretory (excretory) organs
- 8) herbs and temperature of the body
- 9) neural herbs
- 10) herbs for genital system

C. ESSENTIAL OILS

D. EFFECTS OF HERBS

E. PREPARATIONS

F. PLANT PARTS

ЛІТЕРАТУРА

1. Бригиневич В. Е. Основные подходы к построению терминосистем / В. Е. Бригиневич // Университетские чтения – 2010. – Пятигорск: ПГЛУ, 2010. – С. 101-108
2. Кожанова Е. Лингвистические особенности терминологии нетрадиционной медицины английского языка : спец. «Германские языки» 10.02.04 / Е. А. Кожанова. – Москва, 2001. – 182 с.
3. Hoffmann D. Medical Herbalism: The Science and Practice of Herbal Medicine / D. Hoffman. – England : Healing Arts Press, 2003. – 672 p.
4. Gerard J. The Herbal or General History of Plants / J. Gerard. – Dover Publications, 1975. – 1678р.
5. Gladstar R. Herbal Healing for Women / R. Gladstar. – New York : Touchstone, 1993. – 304р.

Ред'ка І. А.

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри германської філології

Київський університет імені Бориса Грінченка

м. Київ, Україна

ПОЕТИКА ЗМІШАНИХ ПОЧУТІВ У КОНТЕКСТІ ЗГОРТАННЯ

Й РОЗГОРТАННЯ ОБРАЗНИХ ПРОСТОРІВ ЕЛЕГІЙ

(НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТУ «AMERICAN TUNE» ПОЛА САЙМОНА)

Поетиці елегій присвячено чималу кількість робіт як у літературознавчій, так і лінгвістичній парадигмах. Цей поетичний жанр вистояв зміну тисячоліть, перетерпів низку формальних змін і за час існування мав періоди своєї популярності. До цього жанру продовжують звертатися поети й нині, коли панівні позиції у поетичній практиці займає ліричний вірш, що лежить у позажанровій площині. Зокрема елегія часто з'являється у гібридизованому вигляді, наприклад, у поетичній формі, яка об'єднує жанрові ознаки елегії та сучасної пісні.

Дане дослідження має на меті з'ясувати особливості побудови елегійних емотивів у поетичному тексті, що виходить у простір масової культури.

У сучасному розумінні елегія є жанром лірики, що присвячується меланхолійним або журливим роздумам ліричного суб'єкта стосовно плинності цінних речей і незворотності часу [1, с. 231-232]. Традиційно виділяють такі мотиви елегії: інтимність, плинність земного життя, нещасливе кохання, самотність, розчарування [там само]. Тематикою елегії може бути не лише втрата ліричним суб'єктом близької людини (у прямому чи переносному значенні слова), а й утрата природного довкілля через руйнівні дії людини (еко-елегія), або втрата життєвих цінностей та ідеалів, що є дотичним до цього дослідження.

Пісенна елегія є своєрідною формою художнього мовлення. Тут органічно поєднуються як інтимні переживання ліричного героя, так і образність колективних емоцій, які переживає суспільство в певний історичний проміжок часу. Розглянемо детальніше як формується емотивність пісенної елегії на основі тексту «American Tune» [4] за авторством Поля Саймона. Цей твір у контексті останніх політичних подій у США згенерував новий смисл, що відобразився у новій назві, запропонованій цьому текстові: «*An Elegy for America in the Age of Trump*» [4]. Отже, обраний для дослідження текст елегії фіксує прирошення нового смислу в контексті сьогодення.

Як гібридний жанр пісенна елегія інкорпорує в собі формальні ознаки пісні та змістовні ознаки елегії в аспекті взаємодії індивідуальних і колективних емоцій. Тож в аналізованому тексті ліричний герой-емігрант (американець) ділиться своїми переживаннями про життя, які є співзвучними колективним емоціям. Колективні емоції – це переживання, що поділяються членами соціальних груп, а також мають значення як на рівні індивідуальної

психіки, так і на рівні групи або нації (макрогрупи) [3]. Маркування колективних емоцій стилістичними засобами створює відповідну емотивність поетичного тексту, суть якої полягає у відтворенні емоційних структур, переджитих автором, із метою передачі подібних вражень читачеві.

Під впливом жанрових ознак пісні елегійний текст набуває рис прозаїзації [2, с. 6] (на вербальному рівні це виражається в ужитку автором колоквіалізмів та клішованих виразів), яка забезпечує автоматичне сприйняття наративу пісні великою аудиторією реципієнтів, але в той же час текст пісні не втрачає своєї поетикальної функції, яка створюється стилістичними засобами і композиційними прийомами, що відтворюють почуття журби ліричного героя, яке є актуальним як для нього, так і суспільства, до якого він належить.

Як і більшість поетичних текстів, пісенна елегія вміщує декілька контрастних образних просторів. Під *образним простором* розуміємо протяжність поетичного тексту, на якій злагоджено взаємодіє низка поетичних образів, створюючи певну емотивну домінанту. В межах даного дослідження такі простори конструюють емотиви (конотативи), що оприявнюють індивідуальну або колективну емоції.

В аналізованому поетичному тексті виокремлюються наступні образні простори: простір особистого життя ліричного героя, що є вбудованим у простір соціуму. Із хронологічної перспективи простір теперішнього часу (ліричного героя і суспільства) протиставляється просторові історичного минулого американців. Реальний простір контрастує із простором підсвідомого ліричного героя, що вміщує його страхи (смерті) та мрії (про свободу).

Образний простір елегії має тенденцію до згортання, залишаючи ліричного героя поза своїми межами. З іншого боку, в елегії плинне протиставляється вічному. Тому тональність елегії коливається між емотивними впадинами – текстовими позиціями, що відзначаються журбою, сумом, або депресією ліричного героя, і емотивними підйомами – текстовими фрагментами, що позиціонують інформацію про вічні цінності нації. Саме тому жанровою ознакою елегії у плані емотивності є представлення змішаних почуттів ліричного героя.

На синтаксичному рівні аналізованого тексту згортання реального теперішнього образного простору марковане прийомами низхідної градації, що включають лексичні одиниці на позначення знецінення або деструкції особистості: 1) *Many's time I've been mistaken [...], confused [...], forsaken [...], misused.* 2) *I'm just weary to my bones, [...] I don't know a soul who's not been battered. I don't have a friend who feels at ease, I don't know a dream that's not been shattered / or driven to its knees.*

Образний простір підсвідомого ліричного героя, який організовується за зразком потойбічного світу, навпаки, розгортається. Це маркується прийомами висхідної градації: *And I dreamed I was dying And I dreamed that my soul rose unexpectedly / And looking back down at me/ Smiled reassuringly / And I dreamed I was flying / And high up above my eyes could clearly see / The Statue of Liberty / Sailing away to sea And I dreamed I was flying.*

Організація емотивів пісенної елегії відзначена переживанням суму ліричним героєм і суспільством, в якому він перебуває, а згортання реального простору є ні чим іншим як завершенням певного етапу в житті американців і настанням тяжких часів невизначеності. Однак славне минуле країни власне її складається із моментів невизначеності, які формували націю, тому саме воно і є джерелом натхнення й оптимізму ліричного героя.

Емотивний поворот у вірші, маркований словами *I wonder what went wrong I can't help it, I wonder what went wrong*, зміщує образність вірша від простору «приземленого» життя людини до просторів індивідуального підсвідомого та історичного минулого, які відзначені абсолютною свободою індивідів (*I dreamed I was flying; we come on the ship that sailed the moon*).

Образний простір історичного минулого нації створюється алюзивними образами (*The Statue of Liberty, the Mayflower*), а також перифразом, що виконує роль алозії: *the ship that sailed the moon*, яким властиво розгорнати образний простір суспільного життя в межах тексту.

Рефрен у тексті *I'm all right, I'm all right* позначає емотивні повороти від суму ліричного героя до оптимізму в строфах, а трансформації у межах самого рефрену (*I'm all right → it's all right*) маркують рух від індивідуального до колективного переживання.

Переключення між образними просторами (особистого та суспільного) відбувається за рахунок зсуву займенників (*I – we – you*), що позначають передоручення текстового наративу, який розпочинає ліричний герой. Іншими словами, образний простір особистого життя ліричного героя органічно стає частиною образного простору суспільства за рахунок використання автором прийому pluralis auctoris.

Підсумовуючи результати дослідження, зазначимо, що пісенна елегія являє собою складне поєднання декількох образних просторів, яким властиво згортатися й розгорнатися, відтворюючи в тексті образність змішаних почуттів автора.

ЛІТЕРАТУРА

1. Літературознавчий словник-довідник / [упор.: Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів, В.І. Теремко]. – К.: Академія, 1997. – 752 с.
2. Савицький К.Г. Лінгвостилістичні аспекти прозаїзації англомовних пісених текстів другої половини двадцятого століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови» / К.Г. Савицький. – К., 2004. – 21 с.
3. Тихомирова С.В. Эмоции коллективного субъекта / С.В. Тихомирова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://www.ipras.ru/engine/documents/document6942.pdf>.
4. Simon P. American Tune / P. Simon. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до поетичного тексту: <http://www.dailycos.com/story/2016/11/20/1602400/-An-Elegy-for-America-in-the-Age-of-Trump>.